

دانشگاه پیام نور
واحد مشهد

برای دریافت درجه ی کارشناسی ارشد در رشته ی جامعه شناسی

گروه علوم اجتماعی

موضوع :

بررسی جامعه شناسی احساسات در

ادبیات منظوم معاصر ایران

استاد راهنما :

سرکار خانم دکتر هما زنجانی زاده

استاد مشاور :

جناب آقای دکتر محمد جواد زاهدی مازندرانی

به کوشش :

زهرا افضل پور

University of Payam e Noor

Mashhad

To Get M . A in sociology

Social Sciences Department

Title :

*Sociology of emotion in contemporary
poetry of Iran*

Supervisor

Dr . Homa Zanzanizade

Adviser

Dr . Mohammad Javad Zahedi Mazandarani

By

Zahra Afzalpoor

Summer ۸۹

Abstract :

The present research try to consider emotion as contemporary and classic view for analysis in the Persian new verse ; in addition to consider emotion sociology (since 1970) as the work of big theoreticians of this period and investigate the sociological approaches and while amplitude of the research in widespread ; It consider especially to investigate historical period of 1320 to 1357 and important poets of this period such as ; Forugh Farokhzad ; Sohrab Sepehry ; Mahdi Akhavan Sales and Ahmad Shamloo. The research is attributive type and content analysis method and it investigate effect of social structures and politic evolution of this period on emotions of poets and show the domain and impressing of special emotions among the poets of this period.

Key words:

Surprise ; Fear ; Sorrow ; Disgust ; Expectancy ; Anger ; Joy ; Acceptance ; Shame ; Pessimism ; Resignations ; Social structurers ; Approach to emotion

نام خانوادگی : افضل پور	نام : زهرا
عنوان پایان نامه : بررسی جامعه شناسی احساسات در ادبیات منظوم معاصر ایران	
استاد راهنما : خانم دکتر هما زنجانی زاده	
استاد مشاور : آقای دکتر محمدجواد زاهدی	
نماینده ی گروه آموزشی : آقای دکتر تفضلی	
استاد داور : آقای دکتر نادر صنعتی	
درجه ی تحصیلی : کارشناسی ارشد	رشته : علوم اجتماعی
گرایش : جامعه شناسی	گرایش : جامعه شناسی
دانشگاه : پیام نور	دانشکده : واحد مشهد
تاریخ دفاع : 89/6/30	
تعداد صفحه : 250	
کلید واژه : شگفتی ، ترس ، نفرت ، آرزو ، خشم ، شادی ، پذیرش ، شرمساری ، بد بینی ، تسلیم	
ادبیات منظوم ، احساسات ، ساخت های اجتماعی ، رویکرد احساسات	
چکیده :	
<p>تحقیق حاضر کوشش می کند ضمن بررسی جامعه شناسی احساسات (از دهه ی 1970 به بعد) در کار نظریه پردازان بزرگ این دوره و بررسی های رویکردی جامعه شناختی به احساسات از نظرگاه های کلاسیک و معاصر به تحلیل آن در شعرنو فارسی پردازد و چون دامنه ی تحقیق گسترده است ، اختصاصاً به بررسی دوره ی تاریخی 1320 تا 1357 و شاعران مهم این دوره (فروغ فرخزاد ، سهراب سپهری ، مهدی اخوان ثالث و احمد شاملو) می پردازد . تحقیق از نوع اسنادی و به روش تحلیل محتواست و تاثیر ساختارهای اجتماعی و تحولات سیاسی این دوره را بر روی احساسات شاعران بررسی می کند و بروز و غلبه ی احساسات خاصی را در میان شاعران این دوره نشان می دهد .</p>	

تقدیر و تشکر :

در آغاز سخن بر خود لازم می دانم از استاد گرامی و ارجمندم سرکار خانم دکتر زنجانی زاده که همچون مادری مهربان و دلسوز در این کار صعب یاریگر و راهگشایم بودند ، نهایت امتنان و تشکر را داشته باشم . بدون شک توانایی بنده برای تشکر و سپاس از ایشان مختصر و اندک است بنابراین از خداوند می خواهم با پاداش معنوی و اخروی قدردان آنان باشد و همچنین از اساتید محترم جناب آقای دکتر زاهدی و آقای دکتر صنعتی که مرا با راهنمایی های ارزنده اشان یاری کردند کمال تشکر و سپاس را داشته باشم و نیز از همسرم که در امور رایانه ای یاریگرم بودند و از فرزندانم که با صبر و بردباری سختی های این دوران را به جان خریدند تشکر و قدردانی می کنم .

فهرست مطالب

1	فصل اول : طرح تحقیق
2	مقدمه
3	بیان مسئله ی تحقیق
3	اهداف تحقیق
4	ضرورت و اهمیت تحقیق
6	پیشینه ی تحقیق : پیشینه ی داخلی
9	پیشینه ی خارجی
17	فصل دوم : مبانی نظری پژوهش
18	مقدمه
18	احساسات چیست
20	اقسام احساسات
25	تحلیل های اولیه از احساسات در میان نظریه پردازان کلاسیک
28	تحلیل جامعه شناسی احساسات توسط نظریه ها و نظریه پردازان معاصر
28	نگرش ها کشید به احساسات
31	Emotion work and management و هاکشید
33	The managed heart و هاکشید

- 33..... هاکشیلد و Feeling rules
- 34..... هاکشیلد و The second shift
- 34 هاکشیلد و The time bind
- 35..... انحراف احساسی
- 36..... تئوری هویت
- 37..... تئوری کنترل اثر
- 38..... تئوری کنترل هویت
- 39..... تئوری پایگاه و قدرت
- 41..... دیدگاه ترنر درباره ی احساسات و تأثیر آن بر روی ساختارهای اجتماعی
- 42 یک مدلی مفهومی ساده از فرهنگ و ساختار اجتماعی
- 42 سطح خرد واقعیت اجتماعی
- 43..... سطح متوسط واقعیت اجتماعی
- 43 سطح کلان واقعیت اجتماعی
- 44..... نیروهای اجتماعی
- 45..... جاسازی ساختارهای اجتماع
- 46 تشکیل و ساختار واقعیت اجتماعی
- 46 فرهنگ و ساختار اجتماعی
- 47 اثرات علی در طول سطوح واقعیت اجتماعی ، فرهنگی
- 47..... سیستم های اجتماعی و درون اجتماعی
- 48 حوزه های نهادی و سیستم های قشر بندی

49.....	واحدهای یکپارچه و حوزه های نهادی
49	سیستم های قشر بندی و واحدهای یکپارچه
50.....	واحدهای یکپارچه و واحدهای طبقه بندی شده
50.....	واحدهای یکپارچه و رویارویی ها
51.....	رویارویی و واحدهای طبقه بندی شده
51.....	اصول اساسی انگیزختگی احساسی از دیدگاه ترنر
53	انتظارات بیان شده و برانگیزختگی احساسی
55	ضمانت اجرایی و انگیزختگی احساسی
57	اصول نظری انگیزختگی احساسی
62.....	چهارچوب نظری تحقیق
63	فصل سوم : روش تحقیق
64.....	روش تحقیق
64.....	واحد تحلیل
64.....	جامعه ی آماری
64.....	حجم نمونه
66.....	قابلیت اعتماد و اعتبار
66.....	تعریف مفهومی _ عملیاتی متغیرها
67.....	تعریف نظری احساسات
70.....	تعریف عملیاتی این احساسات

70.....	روش تجزیه و تحلیل داده ها.....
71	فصل چهارم : یافته های تحقیق.....
72.....	مقدمه.....
72.....	اوضاع اجتماعی و سیاسی ایران (1320 تا 1357).....
72	وضعیت سیاسی این دوره.....
75	وضعیت شعر در این دوره.....
78.....	نهضت نو گرایی در شعر و تفاوت سبک نیما یوشیج و احمد شاملو
80	فروغ فرخزاد.....
81.....	اسیر
87.....	دیوار.....
93.....	عصیان.....
95.....	تولد دیگر.....
103.....	ایمان بیاوریم به آغاز فصل سرد.....
107.....	برداشت نهایی از آثار فروغ فرخزاد.....
108.....	مهدی اخوان ثالث.....
110.....	زمستان.....
122	از این اوستا.....
131.....	زندگی می گوید : اما باز باید زیست
137.....	برداشت نهایی از آثار مهدی اخوان ثالث
138.....	سهراب سپهری.....

139.....	مرگ رنگ
146	زندگی خواب ها
151.....	آوار آفتاب
158.....	شرق اندوه
164.....	صدای پای آب
167.....	مسافر
170	حجم سبز
177.....	ما هیچ ما نگاه
181.....	برداشت نهایی از آثار سپهری
183.....	احمد شاملو
186.....	هوای تازه
200.....	ققنوس در باران
210.....	مدایح بی صله
225	در آستانه
236	برداشت نهایی از آثار احمد شاملو
238.....	فصل پنجم : بحث و نتیجه گیری
242.....	نتیجه گیری نهایی از آثار
245.....	پیشنهادات
247.....	فهرست منابع و مآخذ

فهرست جداول و مدل ها :

20	مدل 1-2 عناصر تشکیل دهنده ی احساسات.....
21	مدل 2-2 مدل پلوتیک از احساسات
22	جدول 1-2 تشکیل احساسات ترکیبی.....
23	جدول 2-2 تشکیل احساسات اولیه و ثانویه از کمپر.....
25	جدول 3-2 ساخت احساسات ثانویه از ترنر.....
42	مدل 2-3 سطوح واقعیت اجتماعی.....
46	مدل 2-4 سطوح فرهنگی واقعیت اجتماعی.....
81	جدول 1-4 مجموعه ی اسیر.....
87	جدول 2-4 نتیجه گیری ، اسیر.....
87	جدول 3-4 مجموعه ی دیوار.....
92	جدول 4-4 نتیجه گیری ، دیوار.....
93	جدول 5-4 مجموعه عصیان.....
95	جدول 6-4 نتیجه گیری ، عصیان.....
95	جدول 7-4 مجموعه ی تولدی دیگر.....
103	جدول 8-4 نتیجه گیری ، تولدی دیگر.....
103	جدول 9-4 مجموعه ی ایمان بیاوریم به آغاز فصل سرد.....
106	جدول 10-4 نتیجه گیری ، ایمان بیاوریم به آغاز فصل سرد.....
107	جدول 11-4 برداشت کلی از آثار فروغ.....
110	جدول 12-4 مجموعه ی زمستان.....
122	جدول 13-4 نتیجه گیری ، زمستان.....
122	جدول 14-4 مجموعه ی از این اوستا.....
130	جدول 15-4 نتیجه گیری ، از این اوستا.....
131	جدول 16-4 مجموعه ی زندگی می گوید : اما باز باید زیست.....

137	جدول 4-17 نتیجه گیری ، زندگی می گوید
137	جدول 4-18 برداشت نهایی آثار اخوان ثالث.....
139	جدول 4-19 مجموعه ی مرگ رنگ
145	جدول 4-20 نتیجه گیری ، مرگ رنگ
146	جدول 4-21 مجموعه ی زندگی خواب ها
150	جدول 4-22 نتیجه گیری ، زندگی خواب ها
151	جدول 4-23 مجموعه ی آوار آفتاب.....
158	جدول 4-24 نتیجه گیری ، آوار آفتاب.....
158	جدول 4-25 مجموعه ی شرق اندوه.....
163	جدول 4-26 نتیجه گیری ، شرق اندوه
164	جدول 4-27 مجموعه ی صدای پای آب
167	جدول 4-28 مجموعه ی مسافر
170	جدول 4-29 مجموعه ی حجم سبز.....
176	جدول 4-30 نتیجه گیری ، حجم سبز.....
177	جدول 4-31 مجموعه ی ما هیچ ما نگاه.....
181	جدول 4-32 برداشت کلی از آثار سهراب سپهری.....
186	جدول 4-33 مجموعه ی هوای تازه.....
199	جدول 4-34 نتیجه گیری ، هوای تازه
200	جدول 4-35 مجموعه ی ققنوس در باران.....
209	جدول 4-36 نتیجه گیری ، ققنوس در باران.....
210	جدول 4-37 مجموعه ی مدایح بی صله.....
224	جدول 4-38 نتیجه گیری ، مدایح بی صله.....
226	جدول 4-39 مجموعه ی در آستانه
235	جدول 4-40 نتیجه گیری ، در آستانه
236	جدول 4-41 برداشت نهایی از آثار احمد شاملو
241	جدول 5-42 نتیجه گیری نهایی از کل آثار

فصل اول :

طرح تحقيق

مقدمه :

احساسات حالات قوی هستند که افراد تجربه می کنند و شامل : خشم، نفرت، عشق و دوستی و ... است. نزدیک به سه دهه است که در اروپا و آمریکا در حیطه ی جامعه شناسی به مسئله ی احساسات پرداخته شده است. موضوعی که قبل از آن تنها در حیطه ی روان شناسی بدان پرداخته می شد چرا که آن را مسئله ای فردی و درونی می دانستند. اما اکنون به خوبی آشکار گشته که احساسات علاوه بر آن که موضوعی فردی و درونی است، می تواند بر امور اجتماعی تأثیر گذاشته و از آن تأثیر پذیرد.

بدون شک پرداختن به این بحث جذاب در کشور ما بسیار محدود و ناچیز بوده است، با توجه به گستردگی و اهمیت موضوع که امروزه یکی از موضوعات مهم در عرصه ی جامعه شناسی است و دانشمندان زیادی بدان پرداخته اند، ضرورت ایجاب می کند که ما نیز به آن بپردازیم.

تحقیق پیش رو سعی دارد به جنبه های گسترده ی احساسات بپردازد، البته چون دامنه بسیار وسیع است کار را به محدوده ی کوتاهی از تاریخ یعنی از 1320 تا 1357 منحصر می کنیم و چون دامنه ی احساسات به همه ی جوانب زندگی رخنه دارد تنها به بررسی شعر نو و تأثیر احساسات بر آن در شاعران این محدوده ی تاریخی می پردازیم، امیدوارم به خوبی از عهده ی آن برآمده باشم.

بیان مسئله ی تحقیق :

یکی از مسائل نظری عمده در جامعه شناسی، تأثیر جریان‌ات اجتماعی بر احساسات و عواطف افراد می باشد. پرسش این جاست که عواطف و احساسات ریشه در غلیان‌ات و خصوصیات روحی و روانی افراد دارد و امری صرفاً شخصی است یا عوامل و شرایط اجتماعی در این میان مؤثر می باشند؟

جامعه شناسی احساسات با طرح این پرسش کار خود را آغاز می نماید، این حوزه به نسبت جدید می کوشد از خلال بررسی های مقایسه ای به این نکته دست یابد که چه عوامل اجتماعی و چگونه بر روی احساسات تأثیر می گذارد؟

با توجه به مطالب یاد شده، در این مطالعه با بررسی آراء صاحب نظران این حوزه می کوشیم تا به عوامل اجتماعی که بر روی شعر شاعران تأثیر گذاشته و نمودهای احساسی متفاوتی که در آن ها ایجاد نموده است پی ببریم.

اهداف تحقیق :

1- در این تلاش نمود های احساسی هر شاعر در دوره های متفاوت عمر آن شاعر بررسی خواهد شد و تفاوت های احساسی هر شاعر نسبت به شاعر دیگر نیز بررسی خواهد گردید و تأثیر متفاوت آراء صاحب نظران جامعه شناسی احساسات در حوزه ی ادبیات و نقد و بررسی آن

2- شناخت عوامل اجتماعی مؤثر بر احساسات با توجه به دوره ی مورد نظر (از سال 1332 تا سال 1357)

3- مقایسه ی تأثیر عوامل اجتماعی در برابر عوامل شخصیتی

4- بررسی جامعه شناسی احساسات در آثار برخی از برجسته ترین شعرای این قرن (در این پایان نامه شعر شاعران مهم این دوره یعنی فروغ فرخزاد، سهراب سپهری، احمد شاملو و اخوان ثالث مورد بررسی قرار می گیرد.)

5- بررسی عوامل اجتماعی و جامعه‌شناختی مؤثر بر این احساسات در دوره‌ی مورد نظر و تأثیر عوامل اجتماعی را بر روی هریک از شاعران بررسی می‌کنیم .

ضرورت و اهمیت تحقیق :

از دهه‌ی 1970 به بعد جامعه‌شناسان به طور سیستماتیک مطالعه بر روی احساسات را شروع کردند. این حقیقت روشن شد که احساسات واقعاً در همه‌ی جنبه‌های تجربه‌ی انسان و همه‌ی واقعیت‌های اجتماعی نفوذ دارد. درحقیقت احساسات قادرند ساختارها و سیستم‌های فرهنگی ماندنی را بسازند. برعکس آن نیز می‌تواند صادق باشد، احساسات می‌توانند مردم را به بخش‌هایی جدا ببرند و آن‌ها را به متلاشی کردن ساختارهای اجتماعی و به چالش با سنت‌های فرهنگی وادارند. (ترنر، 2007: 1)

بیش از صد سال پیش امیل دورکیم در نوشته‌هایش درباره‌ی همبستگی اجتماعی تصور منطقی جذابی دارد مبنی بر این که احساسات چسبی هستند که اجتماع را در کنار یکدیگر نگه می‌دارند. آن چه که دورکیم احتمالاً سعی در روشن کردنش داشت این ادعای او بود که احساسات از یک دیدگاه بزرگ مقیاس با عقاید عمومی و وسیع مبنی بر منظم و نسبتاً استوار بودن آن مخالف است و معتقد است که احساسات پدیده‌ای است تا حدی قابل پیش‌بینی که منشاء آن در کالبد اجتماعی است، در افراد نسبتاً منحصر به فرد و غیر قابل تغییر است.

تا بعد از دهه‌ی 70 این و دیگر ادعاها از جامعه‌شناسانی چون زیمل و وبر بر اهمیت احساسات، اثر قابل تشخیصی بر تئوری جامعه‌شناسی مدرن نداشت، اما اخیراً شمار قابل‌افزایشی از پژوهشگران برای شکل دادن بیش از پیش تئوری‌های جامعه‌شناختی که در فهم و توضیح احساسات در متن جامعه سهمند جذب آن گردیده‌اند. (وون شف، 2005)

تصور فوق‌الذکر دور‌کیم از احساسات نقش کلیدی در نگهداری نظم اجتماعی دارد، در این رابطه اصلی‌ترین سهم برپایی پیوند بین موضوعات بنیادی جامعه‌شناسی یعنی: پدیداری و نگهداری ساختارهای اجتماعی و اثر متقابل آن‌ها بر عمل افراد از یک طرف و نگرش‌های احساسی آن‌ها از طرف دیگر دارد. احساسات حلقه‌ی ضروری بین ساختار و عامل اجتماعی است و چسبی است که افراد را به یکدیگر می‌چسباند و ساختارهای فرهنگی و اجتماعی را تولید می‌کند. (وون شف، 2005)

دیگر رشته‌ها به ویژه روان‌شناسی و علم عصب‌شناسی علاقه‌ی طولانی تری را به ماهیت احساسات دارند، روان‌شناسی بر فرایندهای فردی که سبب احساسات می‌شوند تأکید دارد حال آن‌که جامعه‌شناسی شخص را در متن جامعه قرار می‌دهد و چگونگی نفوذ ساختارهای اجتماعی و فرهنگی را بر انگیزندگی و سطح احساسات در افراد دارد. برای اکثر جامعه‌شناسان احساسات به طور اجتماعی ساخته می‌شوند و توسط فرهنگ و عرف تعریف می‌گردند. (ترنر، 2007: 2)

بنابراین ما منحصراً توضیح می‌دهیم که چگونه تئوری جامعه‌شناسی ممکن است از توجه استوار به این دانش از طریق تمرکز بر نقش احساسات در پیوند سطوح خرد، میانه و کلان، سود ببرد و پاسخ‌گوی سؤالاتی از این قبیل باشد که چرا احساسات بر پویایی‌های ساختاری جامعه نفوذ دارد و نیز چگونه ساختارهای اجتماعی بر احساسات نفوذ می‌کنند. (همان، 2005)

تحقیق در سطح خرد، در درجه‌ی نخست با جنبه‌های احساسی که به طور ابتدایی در درون فرد قرار گرفته‌اند، سروکار دارد. تحقیق در سطح میانه محیط اجتماعی را به عنوان بخشی از فرایندهای احساسات امتحان می‌کند و با چهره‌ی دنیای اجتماعی که مستقیماً توسط سیستم حسی عامل و موقعیت اجتماعی و اشیا و حوادث دریافتنی است، سروکار دارد.

بالا ترین سؤال اینست که چگونه مکانیسم های سطح خرد در موقعیت های اجتماعی مؤثرند و چه خواصی از موقعیت اجتماعی محرک استخراج احساسات است و چرا احساسات چهره ای از موقعیت اجتماعی می شوند . تحقیق در سطح کلان به دقت بررسی می کند که چه راهی احساسات را به پویایی های ساختاری اجتماع مربوط می سازد . (وون شف ، 2005)

ضرورت مطالعه بر روی احساسات در حیطه ی جامعه شناسی به خوبی احساس گردیده و کارهای اساسی و عمده در سه دهه ی اخیر بدون شک نشان دهنده ی اهمیت موضوع است . در کشور ما نیز این ضرورت احساس می گردد ، گرچه همیشه کارهای ابتدایی سخت تر صورت می گیرد اما راه گشای کارهای بعدی خواهد بود . پس امیدوارم این کار با همه ی کاستی ها کمک کوچکی در پرداختن به این موضوع جدید اما مهم گردد .

پیشینه ی تحقیق :

پیشینه ی داخلی : در میان آثار موجود در رابطه با موضوع احساسات به زبان فارسی با محدودیت مواجه شدم ، آثاری که در این رابطه نوشته شده باشد بسیار محدود است بنابراین تنها به کارهایی اکتفا کردیم که واژه ی احساس در موضوع آن ها به کار رفته است و یا به یکی از احساسات به طور اختصاصی پرداخته شده است :

1- از جمله آثار در این رابطه مقاله ایست با عنوان **بررسی جامعه شناسی عوامل مؤثر بر شادمانی در سطوح خرد و کلان** از مسعود چلبی و سید محسن موسوی که در مجله ی جامعه شناسی ایران ، بهار و تابستان 87 چاپ گردیده است . در این مقاله ضمن مرور رویکردهای مختلف در باب شادمانی با اتخاذ رویکردی جامعه شناختی به بررسی شادمانی پرداخته شده است . در این مطالعه دو روش به کار گرفته شده است یکی روش پیمایش

است که با انتخاب 386 نفر از شهرهای تهران، یزد، اردکان و میبد با استفاده از پرسشنامه‌ی آکسفورد انجام شد. دیگری روش تطبیقی کمی است که با استفاده از داده‌های ثانویه صورت گرفت. طبق داده‌های اخیر، رتبه‌ی سازمانی ایران در میان 69 کشور رده 61 را نشان می‌دهد که رده‌ی نازلی است و داده‌های پیمایشی نیز میانگین شادمانی در چهار شهر مزبور را در سطحی پایین نشان می‌دهد و یافته‌های پژوهش همچنین نشان می‌دهد که روابط اجتماعی توأم با اعتماد اثر تعیین‌کننده‌ای بر شادمانی دارند و در این میان خانواده به عنوان عمده‌ترین تأمین‌کننده‌ی شادمانی افراد محسوب می‌شود (www.Blogfa.com)

2- مقاله‌ی بعدی با عنوان: **احساس ناامنی در تجربه‌ی زنانه از**

زندگی روزمره از علی‌اباذری و علی‌صادقی و سهیلانسایی و نفیسه‌حمیدی است که در مجله‌ی پژوهش‌های زنان، بهار 87 به چاپ رسیده است. هدف مقاله بررسی احساس ناامنی در تجربه‌ی ایست که زنان از زندگی روزمره در فضای شهری دارند. اگرچه ممکن است فضاهای شهری مخاطرات گوناگونی را برای اقشار اجتماعی مختلف ایجاد کند اما به نظر می‌رسد زنان به دلیل داشتن بدن زنانه‌ای که می‌تواند از سوی مردان با خطراتی چون تجاوز و اعمال خشونت مواجه شود، تجربه‌ی ویژه‌ای از احساس ناامنی از زندگی در فضای شهری را تجربه می‌کنند و این تجربه در میان گروه‌های مختلف زنان و در طبقات اجتماعی مختلف دارای برخی ویژگی‌های مشابه است، برای تشریح این تجربه با چهل تن از زنان ساکن شهر تهران مصاحبه شد و از آنان خواسته شد تا به تشریح نحوه‌ی مدیریت بدن خود در مواجهه با خطرات شهری و احساس ناامنی حاصل از زندگی و آمد و شد در فضای شهری بپردازند. (www.Sid.ir)

3- تحقیق بعدی با عنوان: **بررسی احساس امنیت و عوامل مؤثر بر**

آن (مورد مطالعه شهر تهران) از مهدی‌امیرکافی است. این تحقیق از نوع

تحلیل ثانویه است و احساس امنیت در میان شهروندان را بررسی می کند. این تحقیق تلاش می کند بر اساس داده های موجود به شناختی افزون بر گزارش های اولیه دست یابد. تحقیق اولیه از نوع پیمایش بوده که در آن با استفاده از شیوه ی نمونه گیری خوشه ای با 1475 نفر از افراد بالای 18 سال مناطق بیست و دو گانه ی تهران مصاحبه شده است. تحلیل ثانویه نشان می دهد که متغیر حمایت اجتماعی آثار مؤثر و معناداری بر احساس امنیت دارد، همچنین بی نظمی اجتماعی و ریسک و مخاطره تأثیر مؤثر و کاهنده ای بر احساس امنیت نشان می دهند. (www. Sid . ir)

4- تحقیق بعدی با عنوان: **بررسی رابطه احساس نابرابری جنسیتی و انگیزه ی تحرک اجتماعی در دختران دانشجو** از جلیل دهنوی و سعید معیدپور که در مجله ی مطالعات زنان، بهار 84 به چاپ رسیده است. در این پژوهش تلاش می گردد که پیامدهای احساس نابرابری جنسیتی و به ویژه رابطه ی میان نابرابری و انگیزه ی تحرک اجتماعی (به عنوان یکی از پیامدهای احساس نابرابری) در میان دختران دانشجو بررسی گردد. در این بررسی از روش پیمایش استفاده شده است و داده ها به وسیله ی پرسش نامه گردآوری شده است. جامعه ی آماری همه ی دانشجویان دختر دانشگاه تهران است که 373 نفر به صورت نمونه برگزیده شدند. بنابر یافته های تحقیق 94/9% از دانشجویان در جمعیت نمونه، احساس نابرابری بالا و خیلی بالا و 98/9% انگیزه ی تحرک بالا و خیلی بالا داشتند. بر روی هم، 52% از تغییرات انگیزه ی تحرک اجتماعی با احساس نابرابری تبیین می شود که خود دارای 5 بعد است: احساس نابرابری سیاسی، احساس نابرابری حقوقی، احساس نابرابری اجتماعی، احساس نابرابری فرهنگی و احساس نابرابری اقتصادی (www. Irandok . ir)